

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj dana _____ 2022. godine, razmotrila Predlog mišljenja na Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Andrija Popović, i s tim u vezi daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Predlogom zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: Predlog zakona), poslanik Andrija Popović predlaže da se u Zakonu o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/01, 38/02, 72/02, 21/03 i 76/05 i "Službeni list CG", br. 16/07, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 80/20, 59/21, 146/21 i 49/22) propiše da se promet menstrualnih proizvoda oporezuje po stopi od 0% do kraja tekuće godine, a da se od 1. januara 2023. godine uvoz i promet istih oporezuje po sniženoj stopi od 7%.

U obrazloženju razloga za donošenje zakona navodi se uticaj na umanjenja problema menstrualnog siromaštva, ali i trasiranje puta po uzoru na druge države koje su princip oporezivanja ovih proizvoda po opštoj stopi PDV-a prepoznale kao jedan od oblika rodne diskriminacije. Navodi se da su oporezivanjem po opštoj stopi PDV-a od 21% menstrualni proizvodi u Crnoj Gori klasifikovani u obične proizvode, zanemarujući činjenicu da je u pitanju osnovni proizvod koji je ženama u reproduktivnoj dobi neophodan za vođenje zdravog, dostojanstvenog i normalnog života. Podatkom da menstrualni ciklus započinje između 11. i 14. godine i da traje u prosjeku do 51. godine, dolazi se do toga da prosječan broj godina trajanja menstrualnog ciklusa iznosi 35,5 godina. Tokom godine žena ima u prosjeku 13 ciklusa, a za jedan ciklus joj je prosječno potrebno oko 22 uložaka/tampona, što na godišnjem nivou iznosi 286 uložaka/tampona. To znači da je jednoj ženi tokom života potrebno oko 11011 uložaka. Navodi se da je usljed inflacije došlo do rasta maloprodajnih cijena menstrualnih proizvoda za 17%, u maju mjesecu u odnosu na april tekuće godine. Prema istraživanju koje je u aprilu tekuće godine sproveo CAZAS, a u kojem je učestvovalo 1100 učenica i studentkinja iz cijele Crne Gore, 25% anketiranih sebi ne može da priušti osnovne menstrualne potrepeštine i lijekove protiv menstrualnih bolova i lijekova za regulisanje ciklusa. Kroz predloženi zakon nastoji se obezbijediti i zaštititi pravo žena da budu zdrave, kao i minimalni uslovi za održavanje menstrualne higijene, odnosno dostojanstvene i bezbjedne menstrualne cikluse, radi nesmetanog funkcionisanja u svakodnevnom životu, ali se takođe sprovodi i prvi korak ka borbi protiv menstrualnog siromaštva.

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost propisano je da se PDV obračunava i plaća po opštoj stopi od 21% od svakog prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda, osim od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi od 7%, kao i od prometa proizvoda, usluga i uvoza proizvoda za koje je propisana nulta (0) stopa PDV.

Predlogom zakona poslanik je predvidio da se promet menstrualnih proizvoda oporezuje po stopi od 0% do kraja tekuće godine, a da se od 1. januara 2023. godine uvoz i promet istih oporezuje po sniženoj stopi od 7%. Predloženo zakonsko rješenje koje bi važilo do kraja tekuće godine predviđa oporezivanje po stopi od 0% na promet menstrualnih proizvoda, ali bi donošenjem predloženog zakonskog rješenja uvoznici menstrualnih proizvoda bili dovedeni u nepovoljan položaj imajući u vidu da predlagač zakonskog rješenja nije predvidio u članu 28 Zakona o porezu na dodatu vrijednost oslobođenje od plaćanja PDV-a pri uvozu ovih proizvoda.

Pored navedenog, u predloženom zakonskom rješenju nije omogućen pravni osnov za detaljno propisivanja proizvoda koji se smatraju menstrualnim potrepštinama, što bi predloženu normu učinilo nedovoljno jasnom i otvorilo mogućnost za tumačenje iste.

Ministarstvo finansija je, shodno Programu rada Vlade Crne Gore za III kvartal, u obavezi da Vladi Crne Gore uputi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost. Ukoliko se nakon sprovedene analize procjene uticaja predloženog zakonskog rješenja na maloprodajne cijene i prihode Budzeta Crne Gore ocijeni da je isto opravdano, Ministarstvo finansija će u redovnoj proceduri predložiti prilagođena zakonska rješenja u oblasti oporezivanja uvoza i prometa higijenskih proizvoda za žene, koja će biti ravnopravna za sve poreske obveznike.

Na osnovu iznijetog, Vlada Crne Gore ne podržava Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koji je Skupštini Crne Gore podnio poslanik Andrija Popović.

Broj:
Podgorica, _____ 2022. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
dr Dritan Abazović**